

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องนิสัยและทัศนคติในการเรียนได้เริ่มขึ้นอย่างจริงจังในอเมริกา เมื่อปี ค.ศ.๑๙๕๓ บราวน์และโฮลท์ชแมนแห่งมหาวิทยาลัยเท็กซัส เป็นผู้ริเริ่มการศึกษาเรื่องนี้ โดยตั้งสมมุติฐานว่าองค์ประกอบเกี่ยวกับนิสัยและทัศนคติในการเรียนน่าจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษามากกว่าตัวแปรทางด้านบุคลิกภาพและอื่น ๆ ซึ่งได้สร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนขึ้น เพื่อทำการศึกษาดังเรื่องนี้ ผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษา ลินและแมคคี^๑ ฮาวิกเฮอร์ส^๒ และแมคคอกซ์^๓ ที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาขึ้นอยู่กับ แรงจูงใจ นิสัยในการเรียน ตัวแปรทางด้านสังคม บุคลิกภาพและทัศนคติในการเรียน

ในบทนี้ผู้วิจัยจะเสนอเรื่องราวออกเป็น ๒ หัวข้อ คือ

๑. แนวความคิดเกี่ยวกับนิสัยและทัศนคติในการเรียน
๒. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

^๑Yi Guang Lin and William J. McKeachie, "Aptitude, Anxiety, Study Habits and Academic Achievement," Journal of Counseling Psychology 17 (July 1970): 306-309.

^๒Robert J. Havighurst, "Conditions Productive of Superior Children," Studies in Adolescence (New York: The MacMillan Company, 1963), p. 506.

^๓Harry Maddox, How to Study, p. 16.

แนวความคิดเกี่ยวกับนิสัยและทัศนคติในการเรียน

นิสัยเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่ได้จากการเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ ทำให้บุคคลสามารถจัดการกับสภาพแวดล้อมเฉพาะอย่างได้ง่าย นิสิตนักศึกษาที่มีนิสัยในการเรียนดีเป็นผู้ที่ได้พัฒนาแบบแผนพฤติกรรมซึ่งทำให้เขาสามารถเริ่มต้นและลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ โดยมีสิ่งรบกวนใจน้อยที่สุดและมีสมาธิมากที่สุด ทำให้บุคคลปฏิบัติกิจวัตรของตนได้ทันที ทุกเวลา เกิดพลังงาน และความคิด^๑

แมคคอกซ์^๒ กล่าวว่า พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัยนั้น มิได้เกิดจากสัญชาตญาณ หากแต่เป็นผลของการเรียนรู้และฝึกฝน ฉะนั้นนิสัยจึงเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงแก้ไขได้ นิสัยในการเรียนจะเกิดขึ้นและมีพลังมากขึ้น เพราะพฤติกรรมการเรียนนั้นได้รับความสำเร็จ ความพอใจ หรือสามารถแก้ปัญหาได้ การกระทำนั้น ๆ ก็จะได้รับ การกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกลายเป็นนิสัยติดตัวไป

เร็นน์^๓ กล่าวว่า ทักษะในการเรียนและเทคนิคในการเรียนเป็นแบบพฤติกรรมส่วนหนึ่งของนิสัยในการเรียน จึงกล่าวได้ว่านิสัยในการเรียนครอบคลุมถึงเทคนิคและทักษะในการเรียนด้วย ทักษะในการเรียนหมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียน ช่วยเสริมให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การจดบันทึก การทำบันทึกย่อ เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑Lyle Tussing, Study and Succeed (New York: John Wiley & Sons, Inc., 1949), p. 29.

^๒Harry Maddox, How to Study, p. 46.

^๓Ibid., p. 19.

อิงลิชและอิงลิช^๑ กล่าวว่า ทักษะในการเรียนที่ถูกต้องประกอบด้วย เอสคิว
๓ อาร์ (SQ 3R) คือ การสำรวจ (Survey) การสอบถาม (Question) การอ่าน
(Read) การท่องจำ (Recite) และการทบทวน (Review) ส่วนเทคนิคในการ
เรียน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการเรียน เช่น กระบวนการแก้ปัญหา
กระบวนการกลุ่ม เป็นต้น

นิสัยในการเรียนที่จักเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แมคคอกซ์^๒ มีความเห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถ
ของบุคคลและการทำงานอย่างหนักเท่านั้น ยังขึ้นอยู่กับวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย จึง
ได้เสนอแนะวิธีการปรับปรุงแก้ไขทักษะหรือนิสัยในการเรียนไว้ดังต่อไปนี้

- ๑. มีสุขภาพจิตดี โดยการปรับปรุงแก้ไขสุขภาพทางกายทั่ว ๆ ไป
- ๒. ปรับปรุงแนวทางและวิธีการทำงาน โดยการวางแผนและแบ่งเวลาเรียน
และเวลาทำงานให้มีประสิทธิภาพ
- ๓. ลดความวิตกกังวลและความกดดันประหม่า ด้วยวิธีแก้ปัญหาคำขี้ขี้ใน
ใจของตนเอง

การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการเรียนให้ดีขึ้นเป็นพื้นฐานของการ

ศูนย์กฤษฎาวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

✓ ^๑Horace B. English and Ava Champney English, A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytical Terms (London : Longmans, Green and Co.Ltd., 1958), p.505.

^๒Harry Maddox, How to Study, p.14.

ปรับปรุงนิสัยในการเรียน^๑ คิดเช่น เฟรคเกอร์คและแมคเอลว^๒ ได้ทำการศึกษาและวิจัยพบว่า การจัดสถานที่เรียนให้ เป็นสัดส่วน และสงบเงียบทำให้มีสมาธิในการเรียน ซึ่งทำให้เรียนโดยลึกลงขึ้น

จากข้อความที่กล่าวถึงข้างต้นพอสรุปได้ว่า

๑. นิสัย เป็นแบบแผนพฤติกรรมที่ได้จากการเรียนรู้และการฝึกฝนเป็นไปโดยอัตโนมัติ มิได้เกิดจากสัญชาตญาณ ทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติกิจวัตรได้ทันทีไม่เสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ นิสัยเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงปรับปรุงแก้ไขได้

๒. นิสัยในการเรียน หมายถึง เทคนิคและทักษะในการเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียน และช่วยส่งเสริมให้การเรียนดี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นับว่าเป็นเทคนิคและทักษะในการเรียน ทักษะในการเรียนที่ดีต้องประกอบด้วย การสำรวจ การสอบถาม การอ่าน การท่องจำ และการทบทวน นิสัยในการเรียนจะเกิดขึ้นเพราะพฤติกรรมการเรียนรู้ได้รับผลสำเร็จ มีความพอใจ สามารถแก้ปัญหาได้ จึงได้มีการกระทำซ้ำ ๆ จนในที่สุดกลายเป็นนิสัยติดตัว

๓. การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นเป็นพื้นฐานของการปรับปรุงนิสัยในการเรียนให้ดีและมีประสิทธิภาพ เพราะนิสัยในการเรียนที่ดีจัดเป็นองค์ประกอบสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แมคคอกซ์จึงได้เสนอวิธีปรับปรุงแก้ไขนิสัยในการเรียนให้ดี คือ การปรับปรุงสุขภาพทั่ว ๆ ไปให้ดี วางแผนและแบ่งเวลาเรียนเวลาทำงานให้มีประสิทธิภาพ และลดความวิตกกังวลความตึงเครียดประหมา

^๑ Lyle Tussing, Study and Succeed, p. 31.

^๒ Paul C. Kitchen, Robert W. Frederick and Agnes R. Mc. Elwee, A Guide to College Study, (New York: Appleton-Century-Crofts, Inc., 1947), p. 10

อนาสตาซี^๑ กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความโน้มเอียงที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนอง
สิ่งเร้าที่กำหนดให้เป็นพวก ๆ ในทางชอบหรือไม่ชอบ เช่น เชื้อชาติหรือกลุ่มเผ่าพันธุ์
ประเพณีเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือสถาบันใดสถาบันหนึ่ง เราสังเกตทัศนคติโดยตรงไม่ได้
ได้แต่สรุปพาดพิงจากพฤติกรรมที่แสดงออกทางภาษาและไม่ใช้ภาษา

นิวคอมบ์^๒ ให้ความเห็นว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อ
ประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับอาจจะมากหรือน้อยก็ได้ และทัศนคตินี้จะแสดงออกได้ทางด้าน
พฤติกรรมสองลักษณะ คือ การแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจเห็นด้วยหรือชอบ
ทัศนคติเช่นนี้ทำให้คนอยากปฏิบัติ อยากรู้ อยากรู้อยากเห็น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เรียกลักษณะเช่นนี้ว่า
เป็นทัศนคติทางบวก (Positive Attitude) อีกลักษณะหนึ่งในทางตรงกันข้าม คือ
ทัศนคติทางลบ (Negative Attitude) คนจะแสดงออกทำนองไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย
ไม่ชอบ ทำให้เกิดความเบียดเบียน ชิงชัง อยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากเห็น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
ทัศนคติอีกแบบหนึ่งคือ ทัศนคติแบบกลาง ๆ มีความรู้สึกเฉย ๆ ไม่มีความรู้สึกว่าจะเกลียด
หรือชอบ

เทอร์สตัน^๓ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติและการวัดทัศนคติไว้ว่า
ทัศนคติเป็นเรื่องของความชอบ ไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก และ
ความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การวัดทัศนคติจึงวัดโดยตรงไม่ได้ แต่
สามารถวัดได้ในรูปของความคิดเห็น หรือจากการแสดงออกทางภาษา แต่การวัดเช่นนี้

^๑ แอน อนาสตาซี, การตรวจสอบเชิงจิตวิทยา, แปลโดย ประชุมสุข อาชาวอำรุง
และคณะ, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๕), หน้า ๔๘๐.

^๒ T.M. Newcomb, Social Psychology (New York: The Dryden Press
Publishers, 1954), p.128,

^๓ L.L. Thurstone, "Attitude can be Measures," Reading in
Attitude Theory and Measurement. Edited by Martin Fishbein, (New
York: John Wiley and Sons, Inc., 1967), pp.77-78.

ถ้าผู้ตอบไม่ตอบตรงกับใจจริงแล้ว การวัดจะเกิดความไม่แน่นอนขึ้น

แมคไคร์^๑ ได้ศึกษาพบว่า ทักษะที่มีองค์ประกอบพื้นฐาน ๓ ประการ คือ

๑. ความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) ครอบคลุมถึงความคิด ความเชื่อที่มีต่อสิ่งของหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ

๒. ความรู้สึก (Affective) เช่น ความรัก ความโกรธ ความชอบหรือความเกลียด

๓. พฤติกรรม (Conative Action, Behavior) เป็นการประพฤติปฏิบัติ การกระทำซึ่งสามารถสังเกตได้

ทัศนคติจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อองค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การจัดรูปแบบ การพัฒนาการของทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการคิดหรือการกระทำ ตลอดจนการลอกเลียนแบบสิ่งแวดล้อมหรือบุคคลใกล้ชิด การปรับตัวทางบุคลิกลักษณะ สิ่งเหล่านี้จะสัมพันธ์กัน รวมตัวกันเป็นรูปแบบทัศนคติของแต่ละบุคคล

เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงเกือบตลอดเวลา แม้ว่าทัศนคติจะเป็นสภาพจิตที่มีความคงที่พอสมควร แต่ก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้^๒

ไพบูลย์ อินทวิชา^๓ ได้สรุปสาเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไว้ ๔ ประการ

คือ

^๑William J. McGuire, "The Nature of Attitudes and Attitude Change," The Handbook of Social Psychology, Edited by Gardner Lindzey 2d. ed. 3 (Massachusetts: Addison-Wesley, 1969), pp. 155-156.

^๒H. H. Remmers, Introduction to Opinion and Attitude Measurement (New York: Harper and Brothers Publishers, 1954), pp. 6-7.

^๓ไพบูลย์ อินทวิชา, หลักและวิธีการวัดเจตนาคติ (อนุสารเพื่อการวิจัยฉบับที่ ๓ กองการวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๑๗), หน้า ๘๗.

๑. บุคคลเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้โดยอาศัยแรงจูงใจ
๒. บุคคลเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้โดยอาศัยเทคนิคอันเหมาะสม
๓. บุคคลเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้โดยอาศัยการกระทำหรือการปฏิบัติจริง
๔. บุคคลเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้โดยอาศัยหลักการแห่งเหตุผล

จากข้อความที่กล่าวมาแล้ว หอสรุปลักษณะสำคัญของทัศนคติได้ว่า

๑. ทัศนคติไม่ใช่พฤติกรรม แต่เป็นสภาวะทางจิตที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด และเป็นตัวการกำหนดแนวทางการแสดงออกซึ่งพฤติกรรม
๒. ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์
๓. เราสามารถสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่ปรากฏ เพื่อเป็นแนวทางในการทำนายหรืออธิบายทัศนคติได้
๔. ทัศนคติมีความคงที่แน่นอนพอสมควร แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อประสบกับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งแตกต่างไปจากประสบการณ์เดิม

ทัศนคติในการเรียน หรือทำที่และความรู้สึกที่นักเรียนมีอยู่ต่อการเรียนนั้นย่อมสำคัญกว่าผลลัพธ์ที่นักเรียนได้จากการเรียน^๑ ความรู้สึกและทำที่นั้นย่อมมีผลมาจากว่านักเรียนมีความคิดเห็นและรู้สึกอย่างไรในตัวครู ครูจึงควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเรียนให้แก่แก่นักเรียน เพื่อให้แก่นักเรียนมีความทะเยอทะยานในชีวิต และพอใจที่จะชวนช่วยหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้เป็นคนที่ดีต่อโลกและทันต่อเหตุการณ์

แม้ว่าทัศนคติจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสามารถ

^๑ กมล เกาพิจิตร, วิชาครูมูลฉบับสมบูรณ์ (พระนคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๕๖), หน้า ๑๖.

ท่านายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไต่ถาม แต่แจ๊คสัน^๑ กล่าวว่าไม่ควรท่านายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยตัวแปรค่าทัศนคติเพียงอย่างเดียว ควรใช้ตัวแปรอื่นร่วมในการท่านายด้วย ดังนั้น แบบสำรวจซึ่งประกอบด้วยนิสัยและทัศนคติในการเรียน จึงควรจะสามารถร่วมกันท่านายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไต่ถามว่า การใช้ของค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งท่านายเพียงอย่างเดียว

แบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนที่มีชื่อเสียงมากแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมากในต่างประเทศ ได้แก่ แบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของบราวน์และโฮลท์ซแมน^๒ (Survey of Study Habits and Attitudes:SSHA) มี ๒ รูปแบบ คือ รูปแบบ ซี (C) ใช้กับนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาและรูปแบบ เอช (H) ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

แบบสำรวจรูปแบบ ซี สร้างขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ.๑๙๕๓ เริ่มต้นจากการรวบรวมข้อความและการอภิปรายระหว่างกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ ๑ ในวิทยาลัย ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างระหว่างนิสิตที่เรียนเก่งและนิสิตที่เรียนอ่อน นอกจากนี้ก็ยังรวบรวมข้อความจากการสัมภาษณ์ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านการเรียนรู้ การสังเกต และจากแบบสำรวจนิสัยในการเรียน ได้ข้อความไว้ทั้งหมด ๒๓๘ ข้อ ทำการปรับปรุง ข้อความที่คลุมเครือ และเหลือล้นล้ากันตัดทิ้งไปเหลือแบบสำรวจเบื้องต้น ๑๘๘ ข้อ นำไปทดลองกับนิสิตชั้นปีที่ ๑ ภาคปลาย ในวิทยาลัยหลายแห่ง จำนวน ๒๒ คน ผลปรากฏว่า แบบสำรวจสามารถแยกกลุ่มนิสิตที่เรียนเก่งและเรียนอ่อนได้อย่างมีนัยสำคัญ

^๑ Philip W.Jackson, Life in Classroom (New York:Holt Rinehart and Winston, 1968), P. 79.

^๒ William F.Brown and Wayne H.Holtzman, SSHA Manual Survey of Study Habits and Attitudes (New York:Psychological Corporation, 1965),pp. 5 - 27.

เลือกข้อกระทงไว้ ๑๐๒ ข้อ นำไปทดลองกับนิสิตชั้นปีที่ ๑ เป็นชายจำนวน ๒๘๕ คน และนิสิตหญิง ๒๐๘ คน วิเคราะห์หาค่าความตรงโดยใช้คะแนนเฉลี่ย (G.P.A.) ๑ ภาคเรียนเป็นเกณฑ์ ได้แบบสำรวจฉบับสุดท้าย จำนวน ๙๕ ข้อ ตีพิมพ์ในปี ก.ศ.๑๙๕๓ นำแบบสำรวจไปทดลองกับนิสิตชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๓๕๖๐ คน ในวิทยาลัย ๑๐ แห่ง โดยใช้คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของภาคต้น เป็นเกณฑ์ในการหาความตรง

ได้มีผู้นำแบบสำรวจไปใช้และวิจารณ์แบบสำรวจกันมาก จึงได้มีการพัฒนาแบบสำรวจขึ้น ให้มีจำนวนข้อความ ๑๐๐ ข้อ มีองค์ประกอบ ๗ ด้าน คือ

๑. การหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา (Delay Avoidance : (DA))
๒. วิธีการทำงาน (Work Methods (WM))
๓. การยอมรับในตัวครู (Teacher Approval (TA))
๔. การยอมรับคุณค่าของการศึกษา (Educational Acceptance : (EA))
๕. นิสัยในการเรียน (Study Habit : (SH)) เป็นการรวม DA และ WM
๖. ทศนคติในการเรียน (Study Attitude : (SA)) เป็นการรวม TA และ EA
๗. แบบสำรวจทั้งฉบับ (Study Orientation (SO)) เป็นการรวม SH และ SA

ตีพิมพ์ในปี ๑๙๖๕

วัตถุประสงค์ของแบบสำรวจเพื่อ

๑. ศึกษานิสัยและทัศนคติในการเรียน ของนิสิตนักศึกษาที่เรียนได้คะแนนสูงและต่ำ
๒. ช่วยให้เข้าใจนิสิตนักศึกษาที่มีความยุ่งยากในการเรียน
๓. จัดหาวิธีช่วยเหลือนิสิตนักศึกษา ให้ปรับปรุงนิสัยและทัศนคติในการเรียนให้ มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากที่สุด

ปกติวิสัย

แบบสำรวจฉบับเดิมที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ.๑๙๕๓ แยกค่าปกติวิสัยชายและหญิง แต่แบบสำรวจฉบับปี ค.ศ.๑๙๖๕ รวมค่าปกติวิสัยของชายและหญิง ค่าความปกติวิสัยจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐๕๔ คน ในวิทยาลัย ๕ แห่ง รวมนิสิตชั้น ๑๒ ถึง ๑๔

ความเที่ยง

ค่าความเที่ยงชนิดความคงที่ภายใน โดยใช้การสอบซ้ำ (test-retest) กับนิสิตชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างแรกจำนวน ๑๔๔ คน ใช้ช่วงเวลาสอบครั้งแรกและครั้งหลัง ห่างกัน ๔ สัปดาห์ ค่าความเที่ยงในองค์ประกอบด้าน DA, WM, TA และ EA มีค่า .๘๓, .๘๑, .๘๘ และ .๘๐ ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างหลังจำนวน ๕๑ คน ใช้ช่วงเวลาสอบครั้งแรกและครั้งหลังห่างกัน ๑๔ สัปดาห์ ค่าความเที่ยงในองค์ประกอบด้าน DA, WM, TA และ EA มีค่า .๘๘, .๘๖, .๘๓ และ .๘๕ ตามลำดับ

ความตรง

แบบสำรวจฉบับปัจจุบัน (ปี ค.ศ.๑๙๖๕) หากค่าความตรงจากนิสิตชั้นปีที่ ๑ วิทยาลัยต่าง ๆ ๖ แห่ง จำนวน ๑๙๗๒ คน โดยสุ่มจากวิทยาลัยที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ๕ วิทยาลัย โดยใช้คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (G.P.A.) ๑ ภาคเรียนเป็นเกณฑ์ปรากฏว่า ค่าความตรงของแบบสำรวจทั้งฉบับของวิทยาลัยทั้ง ๖ แห่ง อยู่ในช่วง .๒๕ ถึง .๔๕ และค่าความตรงในองค์ประกอบด้าน DA, WM, TA และ EA มีค่า .๓๑, .๓๒, .๒๕ และ .๓๕

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในต่างประเทศ

บราวน์และโฮลท์ชแมน^๑ ได้สร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติขึ้น นำไปทดลองกับนักเรียนชั้น ๑๒ ของโรงเรียนมัธยมออस्टิน จำนวน ๔๕๕ คน เป็นชาย ๒๒๗ คน หญิง ๒๒๘ คน แล้วจึงนำเอาคะแนนนิสัยและทัศนคติในการเรียน ไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งได้จากคะแนนสอบปลายปี ปรากฏว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบสำรวจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายและหญิงเท่ากับ .๔๘ และ .๕๑ ตามลำดับ

ต่อมาทั้งสอง^๒ ได้ศึกษานิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียน ขณะเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษา กับเมื่อได้ขึ้นไปเรียนในมหาวิทยาลัยว่า แตกต่างกันหรือไม่ โดยผู้วิจัยได้ใช้แบบสำรวจที่เคยใช้กับการวิจัยครั้งก่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปีที่ ๑ ที่จบชั้นมัธยมมาจากโรงเรียนออस्टิน ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนจากแบบสำรวจและคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต เมื่อเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษา กับเมื่อเรียนในมหาวิทยาลัย เท่ากับ .๔๕ และ .๔๐ ตามลำดับ

บราวน์, โฮลท์ชแมนและฟาเกิวฮาร์^๓ ได้ทำการศึกษาและพบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๑ ภาคเรียนของนิสิตที่สนใจติดตามตามคะแนนจากการทำแบบสำรวจนั้นแตกต่างไปจากนิสิตที่ไม่สนใจตามคะแนนที่ได้จากการทำแบบสำรวจอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ค่าสหสัมพันธ์

^๑William F. Brown and Wayne H. Holtzman, "Use of the Survey of Study Habits and Attitudes for Counseling Students," The Personnel and Guidance Journal 35 (December 1956): 214-217.

^๒Ibid, p. 218.

^๓William F. Brown and Wayne H. Holtzman, SSHA Manual Survey of Study Habits and Attitudes (New York: Psychological Corporation, 1965), p. 22.

ระหว่างคะแนนจากแบบสำรวจกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่สนใจศึกษาค้นคว้าตามถาม
คะแนนเท่ากับ .๖๕ และ .๗๑ แต่สำหรับผู้ที่ไม่สนใจถามคะแนนค่าสหสัมพันธ์ที่ได้เท่ากับ
.๔๓ และ .๔๑ คณะผู้วิจัยได้สรุปว่า การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจะถูกต้อง
ยิ่งขึ้นเมื่อนิสิตให้ความสนใจ คัดตามถามคะแนนที่ได้จากการทำแบบสำรวจ

บราวน์และโฮลท์ซแมน^๑ ได้ทำการศึกษาว่าแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการ
การเรียน จะใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตได้หรือไม่ ผลการวิจัยพบว่าค่า
สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๑ ภาคเรียน
ของนิสิตชายและหญิงเท่ากับ .๕๐ และ .๕๒ ตามลำดับ

จากผลการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า นิสัยและทัศนคติในการเรียนเป็นสิ่งที่เรา
วัดได้ และมีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถที่จะใช้แบบสำรวจนิสัยและ
ทัศนคติในการเรียนเป็นเครื่องมือในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตได้

วิคาวาลลี^๒ ได้ศึกษาพบว่านิสิตชายมีนิสัยในการเรียนดีกว่านิสิตหญิง นิสิต
หญิงที่อยู่ในชนบทมีนิสัยในการเรียนดีกว่านิสิตที่อยู่ในเมืองเล็กน้อย บุตรคนแรกมีนิสัยในการ
เรียนดีกว่าบุตรคนอื่น ๆ และระดับการศึกษาของบิดา ไม่มีผลต่อนิสัยในการเรียนของบุตร

เอนสเวอร์ธ^๓ ได้ศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับสติปัญญาความสามารถที่จะเข้า

^๑William F. Brown and Wayne H. Holtzman, "A Study Attitudes Questionnaire for Predicting Academic Success," Journal of Educational Psychology 46 (1955): 75-84.

^๒H. C. Vedavalli, "Study Habit of College Students at Tirupati," Psychological Abstracts 32 (August 1958): 409.

^๓Laban Linton Ainsworth, "An Exploratory Study of the Academic Achievement of Arab Students," Dissertation Abstracts International 17 (August 1958): 1702.

ไวยากรณ์อังกฤษ (ภาษาพูด) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ นิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียน ว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชาวอาหรับมากน้อยเพียงใด ผลการวิจัยพบว่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามสติปัญญาของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และคะแนนจากแบบสอบถามสติปัญญา กับคะแนนจากแบบสอบถามความสามารถในการเข้าใจภาษาอังกฤษ (ภาษาพูด) หรือกับระยะเวลาที่ศึกษาในอเมริกา มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่คะแนนจากแบบสอบถามวินิจฉัยการอ่าน (The Diagnostic Reading Test) มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและกับระยะเวลาที่ศึกษาในอเมริกา ส่วนระยะเวลาที่ใช้ศึกษาในอเมริกาไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือกับคะแนนจากแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์สูงสุดกับคะแนนจากแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียน

“พอฟแพมและมัวร์” ได้ศึกษาเรื่องนิสัยและทัศนคติในการเรียน การปรับตัวทางด้านการศึกษา ว่ามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน ๒๔๗ คน ให้ทำแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนกับแบบสอบถามปรับตัวทางการเรียน แล้วนำเอาคะแนนจากแบบสอบถามดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับแบบสอบถามการสอบทางการศึกษาและจิตวิทยาแห่งอเมริกา เอชอีซี (The American Council on Education, Psychological Examination: ACE) และคะแนนเฉลี่ยในภาคการศึกษา ก่อน มาคำนวณหาค่าสหสัมพันธ์และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ผลปรากฏว่าคะแนนจากแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนกับคะแนนการปรับตัวทางด้านการศึกษา มีความสัมพันธ์สูงกว่าค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนจากแบบสำรวจ หรือแบบสอบถามปรับตัวทางด้านการศึกษา กับคะแนนจาก เอชอีซี ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบสำรวจ

W. James Popham and Mary R. Moore, "A Validity Check on the Brown-Holtzman Survey of Study Habits and Attitudes and the Brown College Inventory of Academic Adjustment," The Personnel and Guidance Journal 3 (1960): 552-554.

กับคะแนนเฉลี่ย และคะแนนจากแบบสำรวจกับคะแนนเอซีอี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .๐๑ แสดงว่าแบบสำรวจเจตคติในการเรียน แบบสอบถามปรับตัวทางด้านการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าความถนัดทางการเรียน และเป็นการยืนยันว่าแบบสำรวจเจตคติในการเรียน แบบสอบถามปรับตัวทางด้านการเรียน วัตถุประสงค์บางข้อที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ซึ่งแบบสอบถามความถนัดทางการเรียนคลุมไม่ถึง

ลัม^๑ ได้ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติในการเรียน ระหว่างนิสิตหญิง ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ กลุ่มละ ๒๐ คน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจะมีคะแนนความถนัดทางการเรียน ที่ได้จากแบบสอบถามของสภาการสอบทางการศึกษาและจิตวิทยาแห่งอเมริกา-เอซีอี (The American Council on Educational Psychological Examination:ACE) เท่ากัน แต่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือคะแนนเฉลี่ยต่างกัน ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าระดับความสามารถ คือผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนความถนัดทางการเรียน ส่วนผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนความถนัดทางการเรียน เป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสำรวจเจตคติในการเรียนของบราวน์และโฮลท์ชแมน (Survey of Study Habits and Attitudes) ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีเจตคติในการเรียนไม่แตกต่างกัน

สคีน^๒ ได้ศึกษาถึงลักษณะที่มิใช่เชาวน์ปัญญา (Nonintellective)

^๑Mabel K.M.Lum, "A Comparison of Under and Overachieving Female College Students," Journal of Educational Psychology 51 (196๖):109-115.

^๒Peterson Ronald Skeen, "A Longitudinal Study of Nonintellective Characteristics of College Dropouts," Dessertation Abstracts International 28 (1967), p.2076A.

ของนิสิตที่ตกออกกลางคัน (Dropout) กับนิสิตที่ประสบความสำเร็จในการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยยูทาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่

๑. แบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของบราวน์และโฮลท์ซแมน (Survey of Study Habits and Attitudes)
๒. แคลิฟอร์เนีย ไฮโคโลจีคัล อินเวนทอรี (California Psychological Inventory)
๓. มินิโซตา มัลติเฟซิก เพอร์ซันแนลลิตี้ อินเวนทอรี (Minnesota Multiphasic Personality Inventory)
๔. มูนีย์ พรอบเบลิม เช็คลิสต์ (Mooney Problem Checklist)

ผลการวิจัยพบว่านิสิตที่ตกออกกลางคัน มีการมองปัญหาและความสนใจจำกัด มองอนาคตในแง่ร้าย เกียจคร้าน เฉื่อยชา สับสนง่าย ไม่เข้าสังคม ส่วนนิสิตที่ประสบความสำเร็จในการเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง ยอมรับนับถือตนเองสูง มีสติมั่นคง ลักษณะแนวโน้มที่จะแสดงให้เห็น ได้แก่ พுகจาคลอง ความมีสง่า เป็นที่เชื่อถือของสังคม มีความสามารถฉลาดรอบรู้ มีนิสัยในการเรียนดี มีปัญหาทางด้านส่วนตัว ครอบครั้ว และการปรับตัวน้อยกว่านิสิตที่ตกออกกลางคัน

ไดเนอร์^๑ ได้ศึกษานิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ในมหาวิทยาลัยอาร์แคนซอ จำนวน ๑๓๘ คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ ๒,๓ และ ๔ การแบ่งกลุ่มตัวอย่างถือเอาค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นคะแนนเฉลี่ยกับคะแนนความถนัดทางการเรียนจากแบบสอบของสภาการสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

^๑Charles L. Diener, "Similarities and Differences Between Over-Achieving and Under-Achieving Students," Personnel and Guidance Journal 38 (January 1970):396-400.

แห่งอเมริกา-เอซีอี (The American Council on Educational Psychological Examination: ACE) ถ้าค่าความแตกต่างสูงกว่า ๑.๕ คะแนนก็จัดเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ถ้าค่าความแตกต่างต่ำกว่า ๑.๕ คะแนนก็จัดอยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ตามเกณฑ์ดังกล่าวนี้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ กลุ่มละ ๗๔ คนและ ๖๔ คน ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของบราวน์และโฮลท์ชแมน (Survey of Study Habits and Attitudes) แบบสำรวจความสนใจในอาชีพของคูเคอร์ (Vocational Preference Record-Form H) และแบบสอบถามบุคลิกภาพของเอคเวอร์ด (Personal Preference Schedule) ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีนิสัยและทัศนคติในการเรียนแตกต่างกันคือ นิสัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่านิสัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ฟิลลิปส์^๑ ได้ศึกษาการสอน ๓ แบบ เพื่อดูว่าการสอนแบบไหนที่ช่วยทำให้ความสามารถในการอ่าน นิสัยในการเรียน และคะแนนเฉลี่ยของนิสิตดีขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยนอร์ธโคโรไลนา เป็นหญิง ๕๖ คน ชาย ๔๖ คน ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบการอ่านของเรดิก ฟอรัม ไอเอ (Reading Test-Form IA) แบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของบราวน์และโฮลท์ชแมน ฟอรัม C (Survey of Study Habits and Attitudes-Form C) และแบบสำรวจทัศนคติในการอ่านของแพเพอร์ (Reading Attitudes Inventory) แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลอง

^๑George Oliver Phillips, "The Relative Effectiveness of Three Instructional Approach Upon the Reading, Study Habits and Attitudes and Academic Performance of Disadvantaged Black College Freshmen," Dissertation Abstracts International 31 (September 1970), p.1084A.

และกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม แต่ละกลุ่มสอนด้วยวิธีการสอนที่แตกต่างกัน คือสอนแบบใช้โฮสต์ทัศน์อุปกรณ์ แบบอาจารย์เป็นผู้นำ และแบบเรียนด้วยตนเอง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่มีการสอนด้วยวิธีใด ๆ ทั้งสิ้น หลังจากสอนด้วยวิธีต่าง ๆ กันแล้ว นำแบบสอบที่เคยให้กลุ่มตัวอย่างสอบก่อนมีการทดลองสอน มาให้กลุ่มตัวอย่างสอบอีกครั้งหนึ่ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากคะแนนเฉลี่ยในภาคต้นและภาคปลาย พบว่า

๑. ระดับและอัตราความเข้าใจในการอ่านของทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่ต่างกัน

๒. คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

๓. นิสัยและทัศนคติในการเรียน จะดีขึ้นหรือเลวลงเป็นผลจากการสอนด้วยวิธีที่ต่างกัน กลุ่มทดลองที่สอนแบบให้เรียนด้วยตนเอง มีนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่ากลุ่มทดลองที่สอนแบบอาจารย์เป็นผู้นำ แบบใช้โฮสต์ทัศน์อุปกรณ์ และกลุ่มควบคุมด้วย

เอ็นทวิสเทิลและโคโรธี ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ วิธีการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีนิสัยในการเรียนหรือวิธีการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่า นิสิตที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ทั้งสองได้สรุปผลการศึกษาไว้ว่า นิสิตที่เรียนดีจะมีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีวิธีการเรียนดี มีแรงจูงใจในการเรียนสูง ตลอดจนมีความมั่นคงทางอารมณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



^๑N.J.Entwistle and Dorothy, "The Relationship Between Personality, Study Method and Academic Performance," The British Journal of Educational Psychology 40 (June 1970):132-143.

โคแวนและเอ็นทวิสเทิล^๑ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ทักษะสติ
ในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชายวิทยาลัยเทคนิคชั้นปีที่ ๑ และ ๒
จำนวน ๑๑๓ คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามปัญญา (Group
Test of General Intelligence) แบบสอบบุคลิกภาพ (Personality Inventory
Form A) และแบบสำรวจเจตคติและทัศนคติในการเรียน (Survey of Study Habits
and Attitudes) หากความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบสอบถามแต่ละฉบับ
กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีทัศนคติใน
การเรียนดีกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบอื่น ๆ แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพ
แบบเก็บตัว เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบอื่น ๆ แล้วยังแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ แบบสำรวจแต่ละฉบับในแบบสำรวจเจตคติและทัศนคติในการเรียนมีสหสัมพันธ์อย่าง
มีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่มีความสัมพันธ์ในทางลบกับบุคลิกภาพ

บริก, โทซีและมอร์เลย์^๒ ได้ศึกษาและทดลองให้เห็นว่านิสัยในการเรียน
เป็นสิ่งที่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ โดยใช้ขบวนการที่สร้างขึ้น เพื่อลดความไม่พอใจเกี่ยวกับ
สภาพการเรียนการสอน และสอนเทคนิคการเรียนคือ เอส คิว ๓ อาร์ (SQ 3R)
ให้แก่บัณฑิตทดลองเรียน สุ่มตัวอย่าง ใ้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๒๐ คน

^๑M.D.Cowell and N.J.Entwistle, "The Relationship Between
Personality, Study Attitudes and Academic Achievement in a Technical
College," The British Journal of Educational Psychology 41
(February 1971):85-89.

^๒Richard D.Brigges, Donald J.Tosi and Rosemary M.Morley,
"Study Habits Modification and Its Effect on Academic Performance:
A Behavioral Approach," Journal of Educational Research 64 (April
1971):347-350.

แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม สร้างขบวนการเพื่อให้มีสติ
 พยายามกับสภาพการเรียน และสอนเทคนิคการเรียนให้แก่มูลนิธิทดลองเป็นเวลา ๕ สัปดาห์
 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม และแตกต่าง
 กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ แสดงว่านิสัยในการเรียนถ้าได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
 จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

เอเลน^๑ ได้ศึกษาเปรียบเทียบนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนิสิตที่มี
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมต่ำ และรายได้น้อย
 กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๑๑๕ คน นิสิตนิวกำ ๕๘ คน นิวกา ๒๑ คน เป็นผู้
 ที่ได้รับทุนเอ็ดดูเคชันนัล ออปพอร์จูนิตี้ แกรนท์ (Educational Opportunity Grant)
 ของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ ในปี ๑๙๖๕ ถึง ๑๙๗๐ แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่ม
 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับหรือสูงกว่า ๑.๘ และกลุ่มที่มีผล
 สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เป็นผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ๑.๘ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
 ข้อมูลคือ

๑. อเมริกันคอลเลจเทสท์ (American College Test)
๒. แบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของบราวน์และโฮล์ทซ์แมน
 (Survey of Study Habits and Attitudes)
๓. แคลิฟอร์เนีย ไชโคโลจีคัล อินเวนทอรี (California Psychological Inventory)
๔. มูนนี่ พรอบเบิลม เช็คลิสต์ (Mooney Problem Checklist)

^๑ Curl Gerald Allen, "A Comparison of Freshman Achievers and Non-achievers from Economically Deprived Families," Dessertation Abstracts International 31 (March 1971) : 4455-4456-A.

ผลการวิจัยพบว่าอเมริกันคอลเลจเทสต์มีความสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยใก้ค่า
 สหสัมพันธ์ .๕๕ สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้คะแนนภาษาอังกฤษจากอเมริกันคอลเลจเทสต์ รัศมี
 เฟอร์เซนไทล์ในชั้นมัธยมปลาย การปรับตัวทางการเรียนจากมูนี่ พรอบเบิ้ลัม เช็คลิสต์
 การหลีกเลี่ยงการมลักเวลา การยอมรับในตัวครู และวิธีการทำงานจากแบบสำรวจนิสัย
 และทัศนคติในการเรียน เป็นตัวทำนายคะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ .๗๕
 ในนิสิตผิวขาว ส่วนนิสิตผิวดำมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ .๖๐ สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพที่วัด
 โดยแคลิฟอร์เนีย ไชโคลโลจิกัล อินเวนทอรี กับคะแนนเฉลี่ยมีค่าค่ามาก จึงสรุปได้ว่าแบบ
 สอบที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้จากอเมริกันคอลเลจเทสต์ แบบสำรวจนิสัย
 และทัศนคติในการเรียนและมูนี่ พรอบเบิ้ลัม เช็คลิสต์ ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและ
 ค่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

โกลด์ไฟรด์และซูริลลา^๑ ได้ศึกษาถึงการทำนายสมรรถภาพในการเรียนโดย
 ใช้คะแนนจากแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียน เพื่อทดสอบค่าความตรงของแบบ
 สำรวจกับเกณฑ์ที่ไว้วัดพฤติกรรมการเรียนโดยตรง โดยเพื่อนและตนเองเป็นผู้ประเมินค่า
 ประสิทธิภาพในการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ ๑ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาจิตวิทยา
 เบื้องต้น มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก จำนวน ๓๒ คน หักอยู่ในหอพักเดียวกัน เครื่องมือที่ใช้
 คือ

๑. แบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนฟอร์ม ซี (Survey of
 Study Habits and Attitudes-Form C)
๒. แบบสอบวัดความถนัดทางการเรียน (Scholastic Aptitude
 Test)

^๑Marvin R. Goldfried and Thomas J. D'Zurilla, "Prediction
 of Academic Competence by Means of the Survey of Study Habits and
 Attitudes," Journal of Educational Psychology 64 (February 1973):
 116-122.

ผลการวิจัยพบว่า การให้เพื่อนเป็นผู้ประเมินผลประสิทธิภาพในการเรียน เป็นเกณฑ์ในการหาความตรง ได้ค่าความตรงสูงกว่าการใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ และการให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประเมินผลประสิทธิภาพในการเรียนของตนเอง เป็นเกณฑ์ในการหาความตรง ค่าความตรงมีแนวโน้มสูงกว่าการให้เพื่อนเป็นผู้ประเมินคือ ค่าความตรงที่เพื่อนเป็นผู้ประเมินองค์ประกอบค่านิสัยในการเรียนมีค่าความตรง .๕๑ องค์ประกอบค่านิสัยในการเรียนมีค่าความตรง .๓๑ ส่วนค่าความตรงที่กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประเมินตนเอง องค์ประกอบค่านิสัยในการเรียนมีค่าความตรง .๕๓ องค์ประกอบค่านิสัยในการเรียนมีค่าความตรง .๕๒

บราวน์และคณะ^๑ ได้ศึกษาถึงประสิทธิภาพของการแนะนำของนิสิตต่อนิสิตด้วยกันเอง ในด้านการปรับตัวในการเรียนของนิสิตที่มีแนวโน้มจะถูกออกกลางคัน ซึ่งหมายถึงนิสิตชั้นปีที่ ๑ ที่ได้คะแนนมาตรฐานจาก อเมริกัน คอลเลจ เทสต์ (American College Test:ACT) ต่ำกว่า ๑๘ คะแนน แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง ได้แก่กลุ่มที่ยอมรับการแนะนำจากนิสิตที่เรียนอยู่ในชั้นที่สูงกว่า จำนวน ๑๑๑ คน และกลุ่มควบคุมได้แก่กลุ่มที่ไม่ยอมรับการแนะนำจากนิสิตที่เรียนอยู่ในชั้นที่สูงกว่า จำนวน ๑๑๑ คน เครื่องมือที่ใช้คือ

๑. แบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียน (Survey of Study Habits and Attitudes)
๒. แบบสอบประสิทธิภาพในการเรียน (The Effective Study Test)
๓. แบบสำรวจทักษะในการเรียน (The Study Skill Surveys)

^๑William F. Brown and Others, "Effectiveness of Student-to-Student Counseling on the Academic Adjustment of Potential College Dropouts," Journal of Educational Psychology 62 (1971):285-289.

ผลการวิจัยพบว่า

๑. คะแนนความแตกต่างก่อนและหลังจากแนะนำ จากแบบสำรวจเจนิสัยและทัศนคติในการเรียน และแบบสอบถามประสิทธิภาพในการเรียน ของนิสิตกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนนิสิตกลุ่มควบคุมไม่มีการเปลี่ยนแปลง
๒. คะแนนภายหลังการแนะนำจากแบบสำรวจทักษะในการเรียน ของกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม
๓. กลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญและจากการใช้แบบสอบถามประเมินผลการแนะนำ ปรากฏว่านิสิตกลุ่มทดลองมีความคิดเห็นที่คัดค้านการแนะนำระหว่างนิสิตด้วยกันเอง

การวิจัยในประเทศไทย

เสรีมีศักดิ์ วิศาลาภรณ์^๑ ทำการวิจัยถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนิสิตปริญญาตรีทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตสาขามัธยมศึกษาจำนวน ๓๓๖ คน ที่เรียนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเดือนมีนาคม ๒๕๑๓ จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ๕ แห่ง คือ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ปทุมวัน บางแสน มหาสารคาม และพิษณุโลก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตถือเอาคะแนนเฉลี่ยสะสมในชั้นปีที่ ๓ และ ๔ ส่วนองค์ประกอบที่เชื่อว่ามีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งออกได้ ๓ ประการ คือ องค์ประกอบทางครอบครัว องค์ประกอบทางสถานศึกษา องค์ประกอบทางตัวนิสิตเอง ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบทางสถานศึกษาและองค์ประกอบทางตัวนิสิตเอง มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต และตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อ

^๑เสรีมีศักดิ์ วิศาลาภรณ์, "องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนิสิตปริญญาตรีทางการศึกษา," ศูนย์ศึกษา ๑๗ (กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๑๔):

ความสำเร็จทางการเรียนมากที่สุดตามลำดับคือ ชั้นปีที่เข้าเรียน (เข้าเรียนในชั้นปีที่ ๑ หรือปีที่ ๓) อายุ และเพศ กล่าวคือ นิสิตที่เข้าเรียนในชั้นปีที่ ๓ ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม สูงกว่านิสิตที่เรียนในชั้นปีที่ ๑ นิสิตที่มีอายุน้อยได้คะแนนสูงกว่านิสิตที่มีอายุมาก นิสิตหญิง มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่านิสิตชาย

“สมหมาย กระจ่างลิขิต” ได้ศึกษาเปรียบเทียบเจตนคติก่อนและหลังการฝึกสอนของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร โดยเปรียบเทียบความจำวนชั่วโมงที่ทำการสอน คะแนนเฉลี่ยสะสม และเพศของนิสิต ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ ๔ ที่ออกฝึกสอนในภาคปลาย ปีการศึกษา ๒๕๑๓ จำนวน ๑๕๑ คน เป็นชาย ๑๒๐ คน หญิง ๓๑ คน ตอบแบบสอบถาม ๑๐๐ ข้อ แบ่งเป็น ๔ ตอน คือ ๑. รายละเอียดส่วนตัว ๒. ทศนคติเกี่ยวกับการฝึกสอน ๓. การฝึกสอนในชั้นเรียน ๔. ปัญหาความต้องการ ความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า นิสิตชายที่สอนมากกว่า ๑๐ ชั่วโมงมีทศนคติต่อความสำคัญของจิตวิทยาพัฒนาการศึกษาคึกว่านิสิตชายที่สอนน้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมง นิสิตชายที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๕๐ ขึ้นไป มีทศนคติต่อความสำคัญของจิตวิทยาการเรียนรู้คึกว่านิสิตชายที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๑๐ สำหรับนิสิตหญิงที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๕๐ ขึ้นไป มีทศนคติต่อจุดมุ่งหมายของการฝึกสอนคึกว่านิสิตหญิงที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ๒.๑๐ ถึง ๒.๔๕ และนิสิตหญิงที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ๒.๑๐ ถึง ๒.๔๕ หลังจากการฝึกสอนมีทศนคติต่อความสำคัญของจิตวิทยาการเรียนรู้คึกว่าก่อนฝึกสอน

“สมหมาย กระจ่างลิขิต, "เปรียบเทียบเจตนคติก่อนและหลังการฝึกสอนของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร" (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, ๒๕๑๔).

สุวิทย์ สมานมิตร^๑ ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
 ของนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมปลายปีที่ ๑ ของกลุ่มตัวอย่างเป็น
 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ อายุ คะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
 และการเลือกคณะที่กำลังศึกษากล่าวคือ นักศึกษาหญิงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านัก
 ศึกษาชาย นักศึกษาที่มีอายุอยู่ในกลุ่มค่าสุดคือ ๑๙ - ๑๕ ปี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
 กว่่านักศึกษากลุ่มอื่น ๆ นักศึกษาที่โคคะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนในชั้นปีที่ ๑ สูงตามไปควย และสูงกว่่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นัก
 ศึกษาที่เลือกคณะที่กำลังศึกษาเป็นอันดับแรกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่่าพวกที่เลือกอันดับ
 อื่น โดยเฉพาะอันดับสุดท้ายและรองสุดท้าย

สัมพันธ์ พันธุ์พฤษ^๒ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบด้าน อายุ
 เพศ อาชีพบิดามารดา ภูมิลำเนา คะแนนเฉลี่ยในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ และอันดับการ
 เลือก กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาซึ่งมี ๓ ลักษณะ คือ สำเร็จการศึกษา
 ตามกำหนดเวลา หลังกำหนดเวลาออกกลางคันหรือไม่สำเร็จการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง
 เป็นนักศึกษาหลักสูตร ๔ ปี ที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นปีการศึกษา ๒๕๐๘ ถึง
 ๒๕๑๒ และที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รุ่นปีการศึกษา ๒๕๐๘ ถึง ๒๕๑๑ จำนวน
 ๒,๓๘๗ คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาหญิงมีโอกาสสำเร็จการศึกษาตามเวลามากกว่านัก

^๑สุวิทย์ สมานมิตร, "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย: ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น" (วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๒๕๑๕).

^๒สัมพันธ์ พันธุ์พฤษ, "ความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบกับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยภูมิภาค: การเปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๐).

ศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ตัวประกอบทางอันค้ำการเลือกส่วนมากไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษา ส่วนตัวประกอบทางด้าน อายุ อาชีพบิดามารดา ภูมิสำเนา และคะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ มีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษามากกว่าในแกละมหาวิทยาลัย

เสาวนีย์ คิสิวัฒน์^๑ ได้ทำการศึกษาดังโอกาสสำเร็จการศึกษาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่เข้าศึกษารุ่นปีการศึกษา ๒๕๐๕ ถึง ๒๕๑๑ จำนวน ๗๕๒ คน ผลการวิจัยพบว่านิสิตมีโอกาสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา หลังกำหนดเวลา และออกกลางคันหรือไม่สำเร็จการศึกษา นิสิตหญิงมีโอกาสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาสูงกว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญ ในทางตรงข้าม นิสิตชายมีโอกาสำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลา และออกกลางคันสูงกว่านิสิตหญิงอย่างมีนัยสำคัญ นิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกัน สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีโอกาสำเร็จการศึกษาในแต่ละรายลักษณะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และอาชีพของบิดามารดาอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาของนิสิต

จากผลการวิจัยต่าง ๆ ในประเทศไทยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แสดงให้เห็นว่า เพศ อายุ ภูมิลำเนา ส่วนการศึกษาที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษา คะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ อาชีพบิดามารดา เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต แต่ยังไม่พบผู้ใดทำการศึกษากิ่งนิสัยและทัศนคติในการเรียน มีแต่ผู้ศึกษาถึง เรื่องทัศนคติต่อการฝึกสอนบ้าง ทั้งที่ในต่างประเทศมีการศึกษาถึง เรื่องนิสัยและทัศนคติในการเรียนกันมาก ซึ่งผลการวิจัยส่วนใหญ่พบว่า นิสัยและทัศนคติในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

^๑เสาวนีย์ คิสิวัฒน์, "โอกาสสำเร็จการศึกษาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาต่างกัน: การเปรียบเทียบ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑).